

Een verhoogde PSA waarde

— de onderzoeken en de uitslag in 2 weken (vroegdiagnostiek prostaatkanker)

Welkom bij de poli urologie van het Spaarne Gasthuis. Er is bij u een verhoogde PSA-waarde in uw bloed gemeten. En/of er is bij een onderzoek van uw prostaat een afwijking gevonden. Wij begrijpen dat dit onzekerheid en stress veroorzaakt. Daarom proberen wij u zo snel en nauwkeurig mogelijk duidelijkheid te geven wat dit voor u betekent. In deze folder leest u welke onderzoeken, uitslagen en gesprekken u krijgt in de komende 2 weken.

Voordat u de eerste afspraak met uw uroloog heeft, zijn er enkele belangrijke voorbereidingen nodig. U heeft hierover al telefonisch informatie gekregen van de medewerker van de poli urologie. Ook zijn er verschillende afspraken voor u gemaakt.

Gebruikt u MijnSparneGasthuis?

Dan heeft u deze folder, vragenlijsten en het labformulier om bloed te prikken, digitaal toegestuurd gekregen. U kunt de vragenlijsten gemakkelijk digitaal invullen via MijnSparneGasthuis. Zo zijn al uw gegevens snel bij ons bekend.

Gebruikt u MijnSparneGasthuis (nog) niet?

Dan heeft u deze folder, vragenlijsten en het labformulier opgehaald bij de poli urologie. U kunt de vragenlijsten dan met de hand invullen en meenemen naar uw eerste afspraak. Wilt u voortaan ook MijnSparneGasthuis gaan gebruiken? Dan leest u meer hierover op de website van het Spaarne Gasthuis: <https://www.spaarnegasthuis.nl/mijnspaarnegasthuis>

Via MijnSpaarneGasthuis heeft u online: toegang tot uw medische gegevens, kunt u afspraken maken, uitslagen van onderzoeken bekijken, een bericht sturen aan uw zorgverleners en ook vragenlijsten invullen en lab formulieren toegestuurd krijgen. Dit kan via de website op uw computer. En via de MijnSpaarneGasthuis app voor uw telefoon en tablet.

Heeft u vragen over MijnSpaarneGasthuis?

- Bel onze helpdesk via (023) 224 0224. De helpdesk is bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 09.00 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur.
- Ook kunt u in het ziekenhuis uw vragen stellen bij de [afdeling patiëntenvoorlichting](#).

Periode van 8 stappen in 2 weken

De periode van onderzoeken, uitslagen en gesprekken bestaat uit 8 stappen in 2 weken. Meestal hoeven niet alle stappen gevolgd te worden. Na stap 2 of 3 kan het voor de uroloog al duidelijk zijn wat er bij u aan de hand is. Uw uroloog bespreekt met u wat er voor u nodig is.

Stap 1 - Voorbereiding

Voor het eerste gesprek met uw uroloog zijn er enkele belangrijke voorbereidingen nodig. U krijgt een folder, vragenlijsten en een bloedafname formulier via MijnSpaarneGasthuis toegestuurd. Of u heeft de folder, vragenlijsten en een bloedafname formulier opgehaald bij de poli urologie.

Vorbereiding:

- **PSA-test:** We herhalen de PSA test. Hiervoor moet u opnieuw bloed laten prikken. Dat is niet voor niets. Soms is de waarde maar 1 keer verhoogd. Op deze manier weten we of de PSA waarde echt is verhoogd. PSA staat voor Prostaat Specifieke Antigeen.
- **IPSS-formulier:** Dit is een vragenlijst met vragen over plas klachten. IPSS staat voor International Prostate Symptom Score.
- **IIEF formulier:** Dit is een vragenlijst met vragen over seksuele klachten. IIEF staat voor International Index of Erectile Function.
- **Vragen over uw familie:** Wij willen graag weten of er familieleden zijn met prostaat kanker, borstkanker, eierstokkanker of alvleesklierkanker. Dit kan invloed hebben op uw diagnose.
- **Vragen over uw medische geschiedenis:** Het is belangrijk dat wij bijvoorbeeld weten of u een pacemaker of kunstheup heeft.
- **Overzicht van uw medicijnen meenemen:** Gebruikt u medicijnen? Wilt u dan ook een overzicht van de medicijnen die u gebruikt meenemen naar uw 1^e afspraak? U kunt zo'n overzicht vragen bij uw apotheek. Vermeld daarbij ook de medicijnen die u zelf koopt bij de apotheek, drogist of supermarkt.

Stap 2 – 1e Afspraak en echo onderzoek (maandag of dinsdag)

Op de dag van uw eerste afspraak heeft u een gesprek met uw uroloog. De arts bespreekt met u de uitslag van de PSA-test. En neemt de antwoorden uit de vragenlijsten met u door. Ook controleert de arts samen met u de medicijnen die u gebruikt. U krijgt dan ook een echo onderzoek. Via de anus wordt een echo van de prostaat gemaakt. Met deze echo wordt de grootte van de prostaat gemeten. Meer hierover kunt u lezen in de folder: [Echografie van de prostaat \(spaarnegasthuis.nl\)](#)

Met al deze gegevens wordt het risico op prostaat kanker geschat. Bij ongeveer 1 op de 3 mannen wordt de verhoogde PSA waarde veroorzaakt door een goedaardige vergroting van de prostaat. Dan is geen verder onderzoek nodig. De arts bespreekt met u of er meer onderzoek bij u nodig is.

Stap 3 - MRI-Scan (meestal in de eerste week)

Een MRI-scan is niet bij iedereen nodig. Is er bij u een MRI-scan nodig? Dat wordt deze meestal in dezelfde week gedaan op de afdeling radiologie in Hoofddorp. Een MRI-scan doet geen pijn. U ligt comfortabel op een onderzoekstafel terwijl de scan wordt uitgevoerd. De scan duurt ongeveer 20 minuten. Meer hierover kunt u lezen in de folder: [MRI-onderzoek van de prostaat \(spaarnegasthuis.nl\)](#)

Belangrijk

U mag in de 3 dagen voor de MRI-Scan géén zaadlozing hebben (seks hebben). Uw prostaat kan dan beter in beeld gebracht worden. De MRI scan vindt meestal op de dag na de eerste afspraak plaats.

Stap 4: Uitslag van de MRI-scan (vrijdag)

Op vrijdag wordt u gebeld voor de uitslag van de MRI-scan. Er zijn 2 mogelijkheden na de MRI-scan:

1. Er is geen verder onderzoek nodig. De kans op (agressieve) prostaatkanker is bij u heel klein.
2. Er is verder onderzoek nodig. Er moet weefselonderzoek van de prostaat worden gedaan om zeker te weten of er wel of niet prostaatkanker bij u aanwezig is.

Uw arts zal u in alle 2 de gevallen begeleiden en de volgende stappen met u bespreken.

Stap 5: Prostaatbipten (2e week, meestal op maandag in de ochtend)

Is er bij u verder onderzoek nodig? Dan krijgt u een onderzoek waarbij er stukjes weefsel (bipten) van uw prostaat worden weggenomen om verder te onderzoeken.

Meer hierover leest u in de folder: [Echografie en biopsie van de prostaat \(spaarnegasthuis.nl\)](#)

Stap 6: Uitslag van de bipten en gesprek met uw arts (Vrijdag in de 2e week)

Het weefselonderzoek bij de patholoog duurt meestal 3 tot 4 werkdagen. U krijgt de uitslag op de vrijdag of maandag na de bipten. Is die vrijdag een feestdag? Dan krijgt u de uitslag op maandag. Het is begrijpelijk dat u gespannen bent terwijl u op deze belangrijke uitslag wacht. Is er bij u prostaatkanker gevonden? Dan wordt deze uitslag met meerdere artsen besproken. Dit overleg gebeurt samen met uw uroloog, oncoloog, radioloog, patholoog en ook een uroloog en radiotherapeut van het Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis. Samen maken zij een behandelplan op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten.

Tijdens uw afspraak op vrijdag zal uw arts de uitslag van het weefselonderzoek en het behandelplan met u bespreken.

We begrijpen dat door deze uitslag en het gesprek over het behandelplan u veel vragen heeft. U kunt tijdens dit gesprek alle vragen stellen die u heeft. Wij ondersteunen u bij de volgende stappen in uw behandelplan.

Stap 7: Gesprek met de gespecialiseerd verpleegkundige urologie/oncologie

Is er bij u prostaatkanker gevonden? Dan krijgt u ook een gesprek met 1 van de gespecialiseerd verpleegkundigen urologie/oncologie van de poli urologie. Deze verpleegkundige is gespecialiseerd in de zorg voor prostaatkankerpatiënten. Zij begeleidt u in uw zorgtraject.

Tijdens dit gesprek bespreekt de gespecialiseerd verpleegkundigen urologie/oncologie de verschillende behandelmogelijkheden voor prostaatkanker met u. Samen met u neemt zij de 'keuzehulp' voor Prostaatkanker door.

De 'keuzehulp' kan u helpen bij het begrijpen van de mogelijke behandelingen. Het laat in een paar stappen de verschillende behandelmogelijkheden zien. Hierin zijn ook de voordelen en de nadelen benoemd.

Afhankelijk van uw situatie zal de gespecialiseerd verpleegkundigen urologie/oncologie aanvullende informatie geven over behandelmogelijkheden zoals: bestraling, hormonale therapie (medicijnen) of een operatie. Zij begeleidt u bij het maken van een keuze die past bij uw persoonlijke behoeften en medische geschiedenis. Het is belangrijk dat u een goede keuze maakt en begrijpt welke mogelijkheden er voor u zijn.

Het kan u hierbij helpen om de '3 goede vragen' te stellen. Met deze 3 vragen krijgt u antwoord op wat voor u belangrijk is. Meer hierover kunt u lezen op de website van het Spaarne Gasthuis over de 3 goede vragen: [3 goede vragen | Spaarne Gasthuis](#)

De gespecialiseerd verpleegkundige urologie/oncologie is er voor u tijdens uw behandelingen. U kunt contact opnemen bij vragen, zorgen of als u aanvullende informatie nodig heeft. Zij zijn deskundig en houden rekening met uw welzijn.

Stap 8: PSMA scan (als dit nodig is)

Heeft u een hoog-risico of agressieve prostaatkanker? Dan kan een PSMA PET/CT-scan nodig zijn. Een PSMA-scan laat zien waar de prostaatkankercellen in uw lichaam aanwezig zijn. Dit kan in de prostaat maar ook ergens anders in uw lichaam. Het resultaat van dit onderzoek kan invloed hebben op uw prognose of behandelplan. Dit onderzoek gebeurt op de afdeling nucleaire geneeskunde.

Meer hierover leest u in de folder: [PET-scan - PET PSMA \(sparnegasthuis.nl\)](#)

Wetenschappelijke onderzoek

Het Spaarne Gasthuis werkt mee aan wetenschappelijke onderzoeken. Er wordt daarbij onderzoek gedaan naar het verbeteren van het onderzoek en behandeling van prostaatkanker. Uw medische gegevens en lichaamsmateriaal zoals: echo's, PSA-tests, MRI's en prostaatbipten worden anoniem gebruikt voor deze onderzoeken. Hiervoor is uw toestemming niet nodig.

Vindt u het niet goed dat wij uw gegevens anoniem gebruiken voor wetenschappelijk onderzoek? Dan kunt u dit laten weten door het bezwaarformulier in te vullen en aan het Spaarne Gasthuis op te sturen.

Meer hierover leest u in de folder: [Bezwaarformulier - Gebruik van uw medische gegevens / lichaamsmateriaal \(sparnegasthuis.nl\)](#)

Uw privacy en keuzes worden altijd gerespecteerd en hebben geen invloed op de behandeling die u van ons krijgt.

Uw arts kan u ook vragen om deel te nemen aan andere wetenschappelijke studies. Deze studies kijken naar hoe het onderzoek bij verhoogd PSA-waardes verbeterd kan worden. En of de behandeling van prostaatkanker verbeterd kan worden. Het gaat dan niet alleen om uw medische gegevens en uw lichaamsmateriaal. U mag altijd zelf bepalen of u meedoet aan zo'n studie. Door mee te doen aan deze studies kunt u helpen om de zorg in de toekomst beter te maken.

Meer hierover leest u op de website van het Spaarne Gasthuis: [Meedoen aan een onderzoek | Patiëntenvoorlichting | Spaarne Gasthuis](#)

Prostaatkankernetwerk Nederland

De zorg rondom prostaatkanker is onderdeel van de samenwerking van 12 ziekenhuizen in het [Prostaatkankernetwerk Nederland](#). Het Spaarne Gasthuis is 1 van deze 12 ziekenhuizen. Het doel van deze samenwerking is om de best mogelijk zorg bij prostaatkanker te bieden. De

best mogelijk zorg tijdens de onderzoeken, behandelingen en de nazorg. De 12 ziekenhuizen proberen hierbij allemaal om op dezelfde manier:

- onderzoek te doen
- in een korte tijd alle onderzoeken te doen
- de onderzoeken zo patiëntvriendelijk mogelijk uit te voeren
- de onderzoeken dichtbij huis aan te bieden
- te werken met de nieuwste technologie
- te werken volgens een vast zorgpad

We hebben hierbij aandacht voor u en uw naasten. Wij bespreken en beslissen samen met u wat de beste behandeling is. En wat dit voor de kwaliteit van uw leven betekent.

Daarnaast verzamelen de 12 ziekenhuizen al hun kennis en delen ze deze kennis met elkaar. Ook wordt er gezamenlijk wetenschappelijk onderzoek gedaan. De conclusies hieruit worden snel doorgevoerd in de onderzoeken, behandelingen en de nazorg.

Uw behandeling wordt besproken met meerdere zorgverleners

Is er bij u prostaatanker geconstateerd? Dan worden de onderzoeken, het behandelplan en de nazorg in het Spaarne Gasthuis met u besproken. Alle behandelplannen worden multidisciplinair (met meerdere zorgverleners) besproken. Deze besprekingen zijn iedere week. Ook zorgverleners vanuit het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis zijn hierbij aanwezig. Is er een operatie bij u nodig? Dan wordt u voor de operatie doorverwezen naar het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis.

Het Prostaatkankernetwerk Nederland bestaat uit het: Amsterdam UMC, Andros Clinics, Antoni van Leeuwenhoek, BovenIJ ziekenhuis, Dijklander Ziekenhuis, Flevoziekenhuis, Noordwest Ziekenhuisgroep, Rode Kruis Ziekenhuis, Spaarne Gasthuis, Ziekenhuis St Jansdal, Zaans Medisch Centrum en Ziekenhuis Amstelland.

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u de behandeling laat doen. Heeft u nog vragen, stel ze gerust aan uw behandelend arts of gespecialiseerd verpleegkundige urologie/oncologie. Heeft u vragen vóór of na de behandeling in het ziekenhuis? Krijgt u thuis problemen? Neem dan contact op met de poli urologie. Schrijf uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet. Of stel de vragen alvast aan uw behandelaar via MijnSpaarneGasthuis.nl.

Poli urologie maandag t/m vrijdag van 08.00 – 12.00 en van 13.00 - 16.00 uur

(023) 224 0160

Gespecialiseerd verpleegkundigen urologie/oncologie kunt u bereiken via de poli urologie. De gespecialiseerd verpleegkundigen urologie/oncologie zijn:

Denise van Kempen – de Jong
Dineke van der Vlugt – Hennink
Lia van Dijk – van Eif

(023) 224 5391

(023) 224 5364

(023) 224 5389

Niet dringende vragen kunt u stellen aan uw arts tijdens de controle afspraak op de polikliniek of de belafsprak of via Mijnspaarnegasthuis.nl.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl